

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi / Psikoloji Programı**2023 - 2024 Eğitim Öğretim Yılı****İNSAN DAVRANIŞLARINI ANLAMAK****Syllabus**

Dersin Tanımı					
Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
İNSAN DAVRANIŞLARINI ANLAMAK	PSK4215008	Bahar Dönemi	3+0	3	6
Ön Koşul Dersleri					
Önerilen Seçmeli Dersler	Uygulamalı Davranış Analizi				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Lisans				
Dersin Türü	Programa Bağlı Seçmeli				
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Kaasım Fatih YAVUZ				
Dersi Verenler	Prof.Dr. Kaasım Fatih YAVUZ				
Dersin Yardımcıları	Dr. Merve Terzioğlu				
Dersin Amacı	İnsan davranışlarının anlaşılmasında ampirik çalışmaların ortaya koyduğu ilkelerin öğrenilmesi ve bu ilkelerin kullanılarak güncel ve klinik fenomenlerin anlaşılmasına dair etkili bir öğrenme ortamı oluşturulması bu dersin temel amacını oluşturmaktadır. Bu dersle öğrenciler, insan davranışlarını tanımlayabilmeyi, davranışları insana ait diğer unsurlardan ayırdedebilmeyi ve davranışların ele alınmasında davranışın işlevsel analizi modelini kullanabilmeyi öğreneceklerdir. Öğrenciler bu süreçte işlevsel bağlamsal felsefe, öğrenme kuramları ve ilişkisel çerçeve kuramının temel ilkelerine dair bilgi edinecekler ve bu öğrendiklerini günlük hayatlarında kullanabileceklerdir.				
Dersin İçeriği	Bu ders; Giriş, İnsan ve Davranış Kavramları, İnsana ait fenomenler, Davranışın sınıflandırılması, Jenerik Formülasyon: Davranışın İşlevsel analizi, Klasik Koşullamada Temel Kavramlar ve Olgular, Klasik Koşullamada Kuramsal Yaklaşımlar, Edimsel Öğrenmede Temel Kavramlar ve Olgular, Edimsel Öğrenmede Kuramsal Yaklaşımlar, Pekışme, Ceza, Sönme, Pekıştirme: Araştırmalar ve Tarifeler, Uyarın Kontrolü, Sözel Davranış ve Tipleri, Kural Güdümlü Davranışlar ve Tipleri, Dil, Biliş ve İlişkisel Öğrenme, İlişkisel Öğrenmenin İlkeleri, hepsini bir araya getirmek; konularını içermektedir.				
Dersin Öğrenme Kazanımları		Öğretim Yöntemleri	Ölçme Yöntemleri		
Öğrenme psikolojisinin temel kavramlarını tanımlar, kavramlar arası farkları ayırt eder		1, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 9	A		
Örtük ve açık insan davranışlarını ayırt eder ve tanımlar. Davranışsal aşırılık ve eksiklikleri tespit eder.		9	A		
İşlevsel analizin öğelerini tanımlar ve formülasyon yapar.		14, 23, 9	A		
sözel davranışları tanımlar		10, 16, 19, 9	A		
Kural-güdümlü davranış ve ilişkisel öğrenmeye ilişkin temel kavramları tanımlar		14, 16, 19, 5, 6, 9	A		
Davranış kavramını tanımlar.		1, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 23			
Öğretim Yöntemleri	1: Tam Öğrenme Modeli, 10: Tartışma Yöntemi, 11: Gösterip Yapma Yöntemi, 13: Örnek Olay Yöntemi, 14: Bireysel Çalışma Yöntemi, 15: Rol Oynama ve Drama Tekniği, 16: Soru - Cevap Tekniği, 17: Deney yapma Tekniği, 19: Beyin Fırtınası Tekniği, 23: Kavram Haritası Tekniği, 5: İşbirlikli Öğrenme Modeli, 6: Deneyimle Öğrenme Modeli, 9: Anlatım Yöntemi				
Ölçme Yöntemleri	A: Klasik Yazılı Sınav				
Ders Akışı					
Sıra	Konular	Ön Hazırlık			
1	Giriş, İnsan ve Davranış Kavramları	Ramnero & Törneke (Bölüm1-2)			
2	İnsana ait fenomenler	Ramnero & Törneke (Bölüm1-2)			
3	Davranışın sınıflandırılması	Ramnero & Törneke (Bölüm 1-2)			
4	Jenerik Formülasyon: Davranışın İşlevsel analizi	Ramnerö & Törneke (Bölüm 3)			
5	Klasik Koşullamada Temel Kavramlar ve Olgular	Ramnerö & Törneke (Bölüm 4)			
6	Klasik Koşullamada Kuramsal Yaklaşımlar	Ramnerö & Törneke (Bölüm 4)			
7	Edimsel Öğrenmede Temel Kavramlar ve Olgular	Ramnerö & Törneke (Bölüm 5)			
8	Edimsel Öğrenmede Kuramsal Yaklaşımlar, Pekışme, Ceza, Sönme	Ramnerö & Törneke (Bölüm 5)			
9	Pekıştirme: Araştırmalar ve Tarifeler, Uyarın Kontrolü	Ramnerö & Törneke (Bölüm6)			
10	Sözel Davranış ve Tipleri	Ramnerö & Törneke (Bölüm 7)			
11	Kural Güdümlü Davranışlar ve Tipleri	Yavuz, K.F., Burhan, H. S. (2019). Kural-Güdümlü Davranış: Psikopatoloji ve Psikoterapilerde Temel Bir Süreç. JCBPR. doi: 10.5455/JCBPR.45688			
12	Dil, Biliş ve İlişkisel Öğrenme	Ramnerö & Törneke (Bölüm 7)			
13	İlişkisel Öğrenmenin İlkeleri	Ramnerö & Törneke (Bölüm 7)			
14	hepsini bir araya getirmek				
Değerlendirme Yöntemleri	Sınava Katkısı				
Ara Sınav	40				
Genel Sınav	60				

Kaynaklar
Ramnerö J., Törneke N. (2017). İnsan Davranışlarının ABC'si. (The ABCs of Human Behavior), (KF Yavuz & HT Karatepe, Çev. Ed.). İstanbul: Litera Yayıncılık.----Davranışın İşlevsel Analizi ve Klinikte Kullanımı. K. Fatih Yavuz, F. Bahadır Alptekin. JCBPR 2017; 6(2)88-94
----Terzioğlu, M., Yavuz, K.F. (2023). İlişkisel Çerçeve Kuramı (İÇK): Dil ve Biliş Ampirik Bir Yaklaşım. J Cogn Behav Psychother Res; 12(2),188-200. https://doi.org/10.5455/JCBPR.134423
----Yavuz, K. F. ve Burhan, H. (2020). Kural-güdümlü davranış: Psikopatoloji ve psikoterapilerde temel bir süreç. Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi, 9(1), 57-66. https://doi.org/10.5455/JCBPR.45688